

Iako je najefikasnija odbrana u slučaju nestašice nafte formiranje obaveznih rezervi, država Srbija veoma malo sredstava izdvaja za te potrebe, ističe stručna javnost, komentarišući strahovanja nastala posle napada na saudijska naftna postrojenja, koji su uzdrmali svetski lanac snabdevanja ovim najvažnijim energentom.

Tomislav Mićović, generalni sekretar Udruženja naftnih kompanija Srbije, tvrdi da od 2014. godine, kada je uvedena naknada za formiranje obaveznih rezervi, ni četvrtina tog novca nije utrošena za tu namenu pa zbog toga te rezerve nisu ostvarene na zadovoljavajućem nivou.

Osnovni problem po tom pitanju predstavlja podatak da država zvanično ne saopštava koliko novca na godišnjem nivou inkasira od naplate takse koju vozači plaćaju kada kupuju gorivo za formiranje obaveznih rezervi nafte kao ni koliko sredstava od te sume odlazi nadležnima u Ministarstvu rudarstva i energetike za formiranje tih obaveznih zaliha.

Naime, od oktobra 2014. godine u Srbiji se naplaćuje taksa od 2,6 dinara po litri goriva za obezbeđivanje novčanih sredstava za nabavku obaveznih rezervi nafte. Ministarstvo finansija ima diskreciono pravo da donese odluku koja suma će od novca dobijenog tom taksom otići nadležnim službama u Ministarstvu rudarstva i energetike za kupovinu nafte i derivata.

U praksi veoma male količine tih sredstava se uopšte odvajaju za te potrebe i zbog toga Srbija u ovom trenutku raspolaže sa veoma skromnim količinama obaveznih rezervi nafte. Primera radi, u 2014. godini nijedan dinar nije otišao u te svrhe. Danas je ranije u više navrata kod nadležnih u ministarstvima energetike i finansija pokušavao da sazna koliko novca se inkasira od takse za obavezne rezerve nafte, ali na naše pitanje nikada nije odgovoreno.

S obzirom da se u Srbiji godišnje proda oko dva miliona tona goriva, a da se na svaki litar plaća taksa od 2,6 dinara, može se doći do zaključka da država na godišnjem nivou inkasira oko 42 miliona evra što je sasvim dovoljno da se ispuni zahtev Evropske unije da Srbija do 2023. godine raspolaže sa obaveznim rezervama za 90 dana.

Međutim, problem predstavlja to što Vlada Srbije umesto da odvaja novac od takse za te svrhe, kako je to i planirano, većinu sredstava inkasiranih na taj način daje na „krpljenje“ budžeta.

Epilog toga je da bi Srbija u slučaju globalne naftne krize imala rezerve nafte za svega desetak dana što je veoma malo. Treba naglasiti da se hipotetički govori o periodu u kome bi kupovina nedostajućih količina nafte u inostranstvu bila nemoguća zbog krize, odnosno u kome bi morali da se orijentišemo isključivo na naše rezerve.

Takođe, problem je i to što ako se nastavi sa ovakvom praksom Srbija neće moći da ispuni

U slučaju nestašice Srbija bi imala nafte za samo desetak dana

zahtev Evropske unije da do 2023. godine raspolaže propisanim obaveznim rezervama nafte. Inače, ovu obavezu Srbija je preuzela u okviru procesa pristupanja Evropskoj uniji.
Izvor: danas.rs